

NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO)
DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

I
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP **1.2. KOD OBSZARU** **1.3. DATA OPRACOWANIA** **1.4. DATA AKTUALIZACJI**
B PLH020083 2007-10 2009-04

1.5. POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

Smoczyk M.; Zając K., Zachodniosudeckie Towarzystwo Przyrodnicze; Tarnawski D.; Zając T., Wierzcholska S., Świerkosz K. - WZS woj. dolnośląskiego

1.7. NAZWA OBSZARU:

Dolina Bystrzycy Łomnickiej

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

2009-10

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 16 31 54

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 50 17 7

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

951,7

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

400

MAKSYMALNA

700

ŚREDNIA

500

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL517	Wałbrzyski	100

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego
Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierzech	Stan zachow.	Ocena ogólna
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	0,10	B	C	A	C
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	2,19	B	C	B	C
6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	0,02	D			
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	0,28	B	C	B	B
8210	Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami <i>Potentilletalia caulescentis</i>	0,01	B	C	B	C
8220	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	0,01	A	C	A	B
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	13,91	A	C	A	A
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	0,67	A	C	A	C
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	0,56	A	C	A	A
91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , Pino)	0,99	B	C	B	B
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	0,44	B	C	B	C

3.2. GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			MIGRUJĄCA		Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
			Rozrodcza	Zimująca					
A072	<i>Pernis apivorus</i>		P						D
A217	<i>Glaucidium passerinum</i>		P						D
A236	<i>Dryocopus martius</i>		P						D
A320	<i>Ficedula parva</i>		>3p						D

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			MIGRUJĄCA		Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
			Rozrodcza	Zimująca					
A264	<i>Cinclus cinclus</i>	P							D

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			MIGRUJĄCA		Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
			Rozrodcza	Zimująca					
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	P							D
1324	<i>Myotis myotis</i>	P							D
1355	<i>Lutra lutra</i>	2-4i				C	A	C	C

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			MIGRUJĄCA		Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
			Rozrodcza	Zimująca					

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			MIGRUJĄCA		Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
			Rozrodcza	Zimująca					

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			MIGRUJĄCA		Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
			Rozrodcza	Zimująca					
1037	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	2loc.							D
1059	<i>Maculinea teleius</i>	1loc.							D
1060	<i>Lycaena dispar</i>	3loc.				C	A	C	C
1061	<i>Maculinea nausithous</i>	6loc.				C	A	C	C

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	POPULACJA		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
		Populacja		Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1386	<i>Buxbaumia viridis</i>	14		B	B	C	B

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

Populacja Motywacja

SSAKI

Populacja Motywacja

Eptesicus nilssonii
Eptesicus serotinus
Myotis brandtii
Myotis daubentonii
Myotis mystacinus
Pipistrellus pipistrellus
Plecotus auritus
Plecotus austriacus

P D
P D
P D
P D
P D
P D
P D
P D

PŁAZY

Populacja Motywacja

GADY

Populacja Motywacja

RYBY

Populacja Motywacja

BEZKRĘGOWCE

Populacja Motywacja

Cordulegaster boltonii

P A

ROŚLINY

Populacja Motywacja

Aconitum variegatum
Allium ursinum
Asarum europaeum
Aulacomnium palustre
Carlina acaulis
Colchicum autumnale
Cratoneuron commutatum
Dactylorhiza fuchsii
Dactylorhiza majalis
Daphne mezereum
Dicranum scoparium
Epipactis helleborine
Frangula alnus
Galium odoratum
Galium saxatile
Gymnadenia conopsea
Hedera helix
Leucobryum glaucum

V D
R A
C D
R D
C D
C D
R D
R A
R D
R D
C D
R D
R D
C D
R A
R D
R D
R D

Leucojum vernum	C	A
Lilium martagon	R	D
Listera ovata	V	D
Pedicularis sylvatica	V (kilka)	D
Polypodium vulgare	C	D
Primula elatior	C	D
Sphagnum girgensohnii	C	D
Sphagnum squarrosum	R	D
Streptopus amplexifolius	V	D
Veratrum lobelianum	R	D
Viburnum opulus	C	D

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Lasy iglaste	43 %
Lasy liściaste	5 %
Lasy mieszane	18 %
Siedliska leśne (ogólnie)	11 %
Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	3 %
Siedliska rolnicze (ogólnie)	20 %
Suma pokrycia siedlisk 100 %	

OPIS OBSZARU

Obszar ma kształt pasa zajmującego fragment doliny rzeki Bystrzycy (inna nazwa Bystrzyca Łomnicka) w jej środkowym i górnym biegu od Nowej Bystrzycy w górę biegu do Zielonego Mostu na wierzchołku Gór Bystrzyckich oraz jej prawobrzeżnego dopływu - potoku Szklarnik. Są to głównie terasy zalewowe, nadzalewowe, dolne i środkowe partie zboczy doliny. Cały obszar należy do zlewiska Morza Bałtyckiego.

Rzeka meandruje głównie w naturalnym korycie, miejscami dolina ma charakter przełomowy i płynie głęboko wcięta doliną o specyficznym chłodnym mikroklimacie, miejscami występują kamieniste łachy na brzegach i głazowiska w nurcie.

Szata roślinna obszaru należy do piętra regła dolnego, lecz została w znacznym stopniu przekształcona przez człowieka. Dobrze wzdłuż Bystrzycy i jej dopływów zachowały się siedliska łągowo-jesionowych, głównie na odcinku doliny między Nową Bystrzycą a Młotami. Na zboczach doliny między Nową Bystrzycą a Młotami duże powierzchnie naturalnych lasów liściastych (żyźnych i kwaśnych buczyn, jaworzyn miesięcznicowych). Na skrzydłach doliny występują niewielkie powierzchniowo torfowiska niskie, a w północnej części obszaru dość duże powierzchnie świerczyn na torfie. Na terenach nieleśnych w otoczeniu wsi występują zbiorowiska ziołoroślowych łąk wilgotnych i bagiennych oraz świeżych łąk górskich o dużym stopniu naturalności. Mozaikowo występują również zbiorowiska szuwarowe oraz zarośla wierzbowe (stadia seralne sukcesji). Skład gatunkowy flory ma charakter przejściowy między Sudetami Zachodnimi i Wschodnimi, zaznacza się znaczny udział gatunków górskich.

4. OPIS OBSZARU

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Obszar ważny dla zachowania bioróżnorodności. Najważniejszym walorem jest jedyne obecnie aktualnie znane z Sudetów stanowisko *Buxbaumia viridis*.

Na uwagę zasługują dobrze zachowane siedliska lasów liściastych oraz związane z nimi liczne stanowiska gatunków górskich roślin. Łącznie stwierdzono 11 rodzajów siedlisk przyrodniczych (6 nieleśnych i 5 leśnych) z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (w tym 3 priorytetowe), pokrywających łącznie około 20% powierzchni. Dość duże powierzchnie priorytetowego siedliska 91D0 - świerczyny na torfie.

Specyficzna flora z licznym udziałem gatunków górskich i kilkadziesiąt zagrożonych gatunkami. Stwierdzono 2 gatunki ujęte w II załączniku Dyrektywy Siedliskowej oraz 2 gatunki ptaków ujęte w I załączniku Dyrektywy Ptasiej.

Gatunki wymienione w pkt. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce lub znajdujące się na regionalnej Czerwonej Liście.

Warto nadmienić, iż typowo górskie gatunki ptaków, tj. pluszcz (*Cinclus cinclus*) i pliszka górską (*Motacilla cinerea*) mają tu jedne z największych zagęszczeń w kraju.

4.3. ZAGROŻENIA

Zagrożeniem dla siedlisk leśnych może być niewłaściwa gospodarka leśna (głównie intensyfikacja, wycinka lasów) lub wodna.

Obszary torfowiskowe w górnym biegu Bystrzycy mogą być meliorowane w związku z gospodarką leśną.

Dla całego obszaru duże zagrożenie stanowi prowadzona z przerwami od lat 70. XX w. inwestycja budowy w dolinie Bystrzycy na odcinku Wójtowice-Młoty elektrowni wodnej szczytowo-pompowej, z którą wiążą się przeprowadzone dotychczas m.in. prace górnicze (wybite sztolnie, lokalna zmiana stosunków wodnych). Obecnie prace nie są prowadzone.

Na występowanie gatunku *Buxbaumia viridis* niekorzystny wpływ ma sąsiedztwo drogi leśnej - miejsca o naruszonej pokrywie gleby (zrywka drewna).

4.4. STATUS OCHRONNY

Brak ochrony obszarowej;

Obszar Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

Własność Skarbu państwa (częściowo w zarządzie Nadleśnictwa Bystrzyca Kłodzka, tereny nieleśne w otoczeniu wsi Młoty, Nowa Bystrzyca i Wójtowice są prywatne).

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

Koła W. 1967 Materiały do flory wątrobowców Gór Bystrzyckich Acta Univ. Wratisl. 85-98 62, Pr. Bot. 8

Mikusek R. 1996 Ptaki lęgowe Gór Bystrzyckich Ptaki Śląska 81-114 11

Mikusek R. 2007 Dane niepublikowane

Procházka F. 1977 Květena. [in:] Z. Roček (ed.). Příroda Orlických hor a Podorlicka. Státní zemědělské nakladatelství, Praha. 337-402

Proćków J., Szelać Z. 2002 Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Bystrzyca Kłodzka (manuskrypt) Na zlecenie Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Przyrody we Wrocławiu, "Fulica" Jankowski Wojciech

Smoczyk M. 2004 Rzadkie i zagrożone gatunki roślin naczyniowych Gór Bystrzyckich i Orlickich (Sudety Środkowe). Przynr. Sudetów 19-28 7

Smoczyk M. 2005 Rzadkie i zagrożone gatunki roślin naczyniowych Gór Bystrzyckich i Orlickich (Sudety Środkowe) – cz. 2. Przynr. Sudetów 16-34 8

Smoczyk M., Jakubská A. 2004 Rozmieszczenie storczykowatych Orchidaceae w polskiej części Gór Orlickich i Pogórza Orlickiego. Przynr. Sudetów 41-54 7

Smoczyk M., Krukowski M. 2002-2006 dane niepublikowane

Staffa M. (ed.) 1992 Góry Bystrzyckie. Góry Orlickie Wyd. PTTK "Kraj", Warszawa-Kraków, Sł. geogr. tur. Sudetów 14

Wierzcholska S. 2007 Inwentaryzacja mszaków wymienionych w załączniku do Decyzji nr 61 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 25-07-2006 roku, występujących na terenie Nadleśnictwa Bystrzyca Kłodzka manuskrypt

Zajac K. 2007 dane niepublikowane

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD % POKRYCIA

PL04%

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
PL04	<i>Gór Bystrzyckich i Orlickich</i>	-	

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-----------------------	---------------	-------------	------------

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA
------------	-------------	------------

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU **I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR**

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
102	<i>Koszenie / ścinanie</i>	C	3	+
140	<i>Wypas</i>	C	1	+
141	<i>Zarzucenie pasterstwa</i>	C	20	-
160	<i>Gospodarka leśna - ogólnie</i>	B	70	0
161	<i>Zalesianie</i>	C	1	-
166	<i>Usuwanie martwych i umierających drzew</i>	C	70	-
220	<i>Wędkarstwo</i>	C	1	0
301	<i>Kamieniołomy</i>	C	1	-
390	<i>Inna działalność górnicza lub wydobywcza, nie wspomniana powyżej</i>	B	5	-
403	<i>Zabudowa rozproszona</i>	B	2	0
501	<i>Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe</i>	C	1	-
502	<i>Drogi, autostrady</i>	C	1	-
620	<i>Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, uprawiane w plenerze</i>	C	5	-
701	<i>Zanieczyszczenia wód</i>	B	5	-
702	<i>Zanieczyszczenie powietrza</i>	C	100	-
900	<i>Erozja</i>	C	1	-
950	<i>Ewolucja biocenotyczna</i>	C	1	-

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
701	<i>Zanieczyszczenia wód</i>	C		-
702	<i>Zanieczyszczenie powietrza</i>	C		-

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
M-33-57-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-58-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-69-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-70-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data
-------	--------	-------	------

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data
-------	--------	-------	-------	------

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA